

Warszawa, dnia 28 sierpnia 2023 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZKF.621.18.2023

**Wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie prowadzenia agitacji
wyborczej przez wyborców**

Państwowa Komisja Wyborcza, w związku z kierowanymi do niej pytaniami wyjaśnia, co następuje.

1. Zgodnie z art. 106 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) agitację wyborczą może prowadzić każdy komitet wyborczy i każdy wyborca, w tym zbierać podpisy popierające zgłoszenia kandydatów po uzyskaniu pisemnej zgody pełnomocnika wyborczego. Agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w określony sposób, w tym w szczególności do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego (art. 105 § 1 Kodeksu wyborczego).
2. Cytowane przepisy nie mogą być traktowane czy interpretowane wyrywkowo, w oderwaniu od całości norm dotyczących zasad prowadzenia i finansowania kampanii wyborczej. Zgodnie z art. 84 § 1 oraz art. 126 Kodeksu wyborczego komitety wyborcze prowadzą na zasadzie wyłączności kampanię wyborczą na rzecz kandydatów oraz pokrywają wydatki ponoszone w związku z zarządzonymi wyborami ze swoich źródeł własnych. Komitety wyborcze nie mogą przyjmować korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym, z wyjątkiem: nieodpłatnego rozpowszechniania plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne, pomocy w pracach biurowych udzielanej przez osoby fizyczne, wykorzystania przedmiotów i urządzeń, w tym pojazdów mechanicznych, udostępnianych nieodpłatnie przez osoby fizyczne, nieodpłatnego udostępniania miejsc do ekspozycji materiałów wyborczych przez osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej w zakresie reklamy, lokali na siedziby

komitetów od partii politycznych lub członków komitetu wyborczego wyborców oraz sprzętu biurowego tych podmiotów (art. 132 § 5 i art. 133 Kodeksu wyborczego).

3. Każdy wyborca ma zatem prawo – zgodnie z art. 106 Kodeksu wyborczego – do prowadzenia agitacji wyborczej, jednak działania takie nie budzą wątpliwości co do zgodności z prawem wyłącznie, gdy nie wiążą się z ponoszeniem przez niego kosztów lub stanowią dozwolone świadczenia nieodpłatne na rzecz komitetu. W innym przypadku, koszty te mogą zostać uznane za korzyść przyjętą nieodpłatnie przez komitet, o ile nie zostały przez ten komitet opłacone.
4. Konsekwencjami niezgodnego z prawem finansowania działalności komitetu wyborczego, w tym przyjmowania przez komitet niedozwolonych korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym mogą być: odrzucenie sprawozdania finansowego komitetu, przepadek korzyści majątkowych przyjętych przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego lub ich równowartości, pomniejszenie ewentualnie przysługujących komitetowi środków z budżetu państwa, odrzucenie sprawozdania finansowego partii politycznej tworzącej lub współtworzącej komitet wyborczy, utrata lub pomniejszenie środków z budżetu państwa ewentualnie przysługujących partii politycznej. Niezgodne z prawem finansowanie komitetu wyborczego może skutkować też sankcjami karnymi, o których mowa w przepisach karnych Kodeksu wyborczego.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak